

**RAZVOJNA BANKA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2017.
i izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 6
Bilans uspjeha	7
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	8
Izvještaj o finansijskom položaju	9
Izvještaj o novčanim tokovima	10
Izvještaj o promjenama u kapitalu	11
Napomene uz finansijske izvještaje	12 – 51

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje, koji daju objektivno i istinito prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultate njenog poslovanja i gotovinskog toka u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremu finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprječavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na usaglašavanje Nadzornom odboru godišnji izvještaj Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini Banke na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranama 7. do 51. su odobreni od strane Uprave za podnošenje Nadzornom odboru, 6. aprila 2018. godine te ih, potvrđujući ovo, potpisuje:

Za i u ime Uprave

Salko Selman
Predsjednik Uprave

Razvojna Banka FBiH
Igmanska 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

6. april 2018. godine

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Vlasnicima Razvojne Banke Federacije Bosne i Hercegovine

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine ("Banka") koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2017. godine, bilansa uspjeha, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama u kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za 2017. godinu te napomena koje sadrže sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i fer, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2017. godine, te rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u našem izvještaju u odjeljku *Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za potrebe izražavanja revizijskog mišljenja.

Isticanje činjenica

Kao što je opisano u Napomeni 20. uz finansijske izvještaje, na dan 31. decembar 2017. godine, ukupna vrijednost sporova pokrenutih protiv Banke iznosi 2.635 hiljada KM. Od ukupnog iznosa, na radne sporove uposlenika protiv Banke odnosi se iznos od 2.233 hiljada KM, a na ostale sporove 402 hiljade KM. Uprava Banke smatra da nije moguće izvršiti procjenu ishoda preostalih sporova, te stoga nisu izvršene rezervacije na 31. decembar 2017. godine po ovom osnovu.

Naše mišljenje nije kvalifikovano vezano za ovu činjenicu.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata

Dati krediti i potraživanja od komitenata čine 64% ukupne aktive Banke i predmet su značajnih primijenjenih procjena Uprave Banke. Pogledati Napomenu 2. na stranici 17. finansijskih izvještaja za računovodstvene politike, te Napomenu 14. na stranici 30. za dodatne informacije.

U slučaju postojanja objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti datih kredita i potraživanja od komitenata, poput značajnih poteškoća dužnika, nepoštivanja ugovora, odobravanja olakšica dužniku uslijed njegovih finansijskih poteškoća, izvjesnog ulaska dužnika u stečajni postupak ili finansijsku reorganizaciju, nestanka aktivnog tržišta ili podataka koji ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova, Banka provjerava pojedinačno značajnu finansijsku imovinu zbog umanjenja na pojedinačnoj osnovi, a preostalu finansijsku imovinu na grupnoj osnovi.

Uprava ocjenjuje parametre koje smatra relevantnim za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata na pojedinačnoj osnovi uključujući, ali ne ograničavajući se na finansijski položaj klijenta, razdoblje realizacije i vrijednost instrumenata osiguranja na datum očekivane realizacije, očekivani tok novca i trenutne lokalne i globalne privredne uvjete.

Za ocjenu grupnog umanjenja vrijednosti za gubitke koji su nastali, ali još nisu prepoznati (engleski "IBNR"), te za specifična rezervisanja koja se računaju na grupnoj osnovi, Banka koristi statističke modele i historijske podatke o vjerovatnosti nastanka događaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, vremenu potrebnom za oporavak te ukupnom iznosu nastalog gubitka, prilagođene za procjenu Uprave o tome jesu li tekući ekonomski i kreditni uvjeti takvi da je vjerojatno da će stvarni gubici biti veći ili manji od onih izračunatih na temelju historijskih podataka.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

U procesu revizije smo stekli razumijevanje poslovnog procesa za određivanje umanjenja vrijednosti kroz razgovore sa odgovornim osobljem, te izvršili uvid u politike i procedure uspostavljene nad poslovnim procesom razmatrajući adekvatnost istih, postojanost kontrola te odgovornosti zaposlenika. Navedeno je rezultiralo definisanjem adekvatnih procedura kako bi se odgovorilo na rizike povezane sa gubicima od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata.

Naši revizijski postupci bili su usmjereni na i obuhvatili su sljedeće stavke:

Operativna efikasnost kontrola

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost ključnih kontrola koje se odnose na testiranje gubitaka od umanjenja vrijednosti uz poseban osvrt na:

- kontrolu brojača dana kašnjenja od dospjeća i vjerovatnost nastanka statusa neispunjenja obaveza;
- kontrolu unosa podataka o odobrenim kreditima i potraživanjima od komitenata, te vrijednosti instrumenata obezbjeđenja u sistem;
- kontrolu izračuna parametara korištenih u svrhu izračuna gubitaka od umanjenja na grupnoj osnovi.

Automatske kontrole

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost automatskih kontrola identifikovanih kao značajne za naše dokazne postupke i testiranje gubitaka od umanjenja vrijednosti. Provjera ovih kontrola je stvorila osnovu za biranje uzoraka kao i dalje testiranje umanjenja vrijednosti pojedinačnih kredita i potraživanja od komitenata.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti procijenjeni na pojedinačnoj osnovi

Na osnovu usaglašene populacije datih kredita klasifikovanih kao „umanjenja na pojedinačnoj osnovi“ sa sintetičkim evidencijama, odredili smo uzorak za naše dokazne postupke koristeći statistička rješenja predviđena revizorskom metodologijom rada, kao i vlastitu procjenu utemeljenu na prethodnom poznavanju portfolija klijenata i praćenjem najznačajnijih kretanja iz statusa prihodujućih u neprihodujuće klijente.

Proveli smo dokazno testiranje nad odabranim uzorkom kako bismo ocijenili i utvrdili postojanje potencijalnih pokazatelja koji bi ukazivali na činjenicu da se pojedini krediti i potraživanja, nedovoljno ili prekomjerno rezervisani. U ovom procesu smo koristili i vlastitu procjenu kako bismo odredili parametre za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti kredita, te vlastiti izračun usporedili s gubicima umanjenja vrijednosti kredita koje je izračunala Banka. Analizirali smo finansijski položaj klijenata, realnost pretpostavljenih novčanih tokova u poređenju sa ostvarenim i historijskim podacima, kvalitet kolaterala kao i realnost procjene istog, a sve u skladu sa propisanim internim procedurama i metodologijom Banke. Provjerili smo naznake potencijalnog kršenja ugovora i/ili potencijalne promjene u odnosu na inicijalno ugovorene uvjete. Dodatno smo razmotrili i utjecaj trenutnih lokalnih i globalnih privrednih uvjeta, kao i grupe povezanih lica, te druge faktore koji bi mogli utjecati na nadoknadivost kredita iz uzorka. Nad odabranim uzorkom preračunata su i rezervisanja koja Banka računa u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH („FBA“) zavisno od dana kašnjenja, finansijskog položaja dužnika i instrumenta osiguranja, kao i propisanih postotaka rezervisanja u svrhu provjere adekvatnosti navedenih.

Gubici od umanjenja vrijednosti procijenjeni na grupnoj osnovi

Tokom revizije stekli smo razumijevanje o Bančinom procesu, metodologiji i korištenim parametrima za izračunavanje gubitaka od umanjenja vrijednosti procijenjenih na grupnoj osnovi kako bismo ocijenili adekvatnost provedenog umanjenja. U skladu sa internom metodologijom smo odabrali uzorak klijenata za koji smo provjerili adekvatnost priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi vodeći se zahtjevima metodološkog okvira Banke i testiranjem Bančinog internog modela pri procjenjivanju parametara za rezervacije za nastale, a neprijavljene gubitke. Model je testiran kroz retrospektivni pregled.

Nad odabranim uzorkom preračunata su i rezervisanja koja Banka računa u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH zavisno od dana kašnjenja, finansijskog položaja dužnika i instrumenta osiguranja, kao i propisanih postotaka rezervisanja u svrhu provjere adekvatnosti navedenih.

Ostale činjenice

Finansijske izvještaje Banke za godinu koja je završila 31. decembra 2016. godine revidirao je drugi revizor koji je dana 10. marta 2017. godine izrazio nemodifikovano mišljenje.

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili grešaka.

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za finansijske izvještaje (nastavak)

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje, ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Banka.

Odgovornosti Revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Odgovornosti Revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

U toku revizije mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

6. april 2018. godine

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Bilans uspjeha

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2017.	2016.
Prihodi od kamata	4	8.528	9.771
Rashodi od kamata	5	(91)	(100)
Neto prihodi od kamata		8.437	9.671
Prihodi od naknada i provizija	6	1.665	1.917
Neto prihodi od naknada i provizija		1.665	1.917
Ostali operativni prihodi	7	231	364
Operativni prihodi		10.333	11.952
Troškovi zaposlenih	8	(5.719)	(4.964)
Amortizacija		(467)	(433)
Administrativni troškovi i ostali rashodi	9	(1.556)	(1.824)
Operativni troškovi		(7.742)	(7.221)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		2.591	4.731
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	10	(2.463)	(2.987)
Dobit prije poreza na dobit		128	1.744
Porez na dobit	2(e)	-	-
Neto dobit za godinu		128	1.744

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2017.	2016.
Neto dobit za godinu		128	1.744
<i>Ostala sveobuhvatna dobit za godinu</i>		<u>-</u>	<u>-</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		<u>128</u>	<u>1.744</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Izvještaj o finansijskom položaju
 na dan 31. decembra 2017. godine
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Imovina			
Gotovina i ekvivalenti gotovine	11	89.797	89.838
Obavezna rezerva kod Centralne banke	12	13.619	9.043
Dati krediti i potraživanja od banaka	13	-	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	14	194.889	182.256
Ostala imovina	15	528	944
Nekretnine i oprema	16	4.619	4.811
Nematerijalna imovina	17	145	209
Ukupna imovina		303.597	287.101
Obaveze			
Tekući računi i depoziti komitenata	18	116.783	90.437
Obaveze po kreditima	19	2.282	3.035
Rezervisanja	20	1.070	910
Ostale obaveze	21	7.418	16.803
Ukupne obaveze		127.553	111.185
Kapital			
Vlasnički kapital	22	163.615	163.615
Zadržana dobit		4.372	4.244
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke		8.057	8.057
Ukupni kapital		176.044	175.916
Ukupno obaveze i kapital		303.597	287.101

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Izvještaj o novčanim tokovima
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	2017.	2016.
Poslovne aktivnosti		
Dobit za godinu	128	1.744
Usklađenja:		
Amortizacija	467	433
Umanjenje vrijednosti i rezervacije, neto	2.463	2.987
Neto kamatni prihod	<u>(8.437)</u>	<u>(9.671)</u>
	(5.379)	(4.507)
Promjene na:		
Neto povećanje obavezne rezerve kod Centralne banke	(4.576)	(4.415)
Neto (povećanje) / smanjenje datih kredita i potraživanja	(14.638)	27.712
Neto smanjenje / (povećanje) na ostaloj aktivi	227	(316)
Neto povećanje / (smanjenje) na tekućim računima i depozitima komitenata	26.346	(13.396)
Neto (smanjenje) / povećanje ostalih obaveza	<u>(9.833)</u>	<u>10.175</u>
	(7.853)	15.253
Primljene kamate	8.867	9.062
Plaćene kamate	<u>(91)</u>	<u>(100)</u>
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	<u>923</u>	<u>24.215</u>
Investicijske aktivnosti		
Nabavka nekretnina i opreme	(205)	(143)
Nabavka nematerijalne imovine	<u>(6)</u>	<u>-</u>
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima	<u>(211)</u>	<u>(143)</u>
Finansijske aktivnosti		
Otplate obaveza po uzetim kreditima	<u>(753)</u>	<u>(431)</u>
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima	<u>(753)</u>	<u>(431)</u>
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata	<u>(41)</u>	<u>23.641</u>
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	<u>89.838</u>	<u>66.197</u>
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	<u>89.797</u>	<u>89.838</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Izveštaj o promjenama na kapitalu

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Vlasnički kapital	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2016.	163.615	8.057	2.500	174.172
Neto dobit za godinu	-	-	1.744	1.744
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	1.744	1.744
Stanje na dan 31. decembra 2016.	163.615	8.057	4.244	175.916
Neto dobit za godinu	-	-	128	128
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	128	128
Stanje na dan 31. decembra 2017.	163.615	8.057	4.372	176.044

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine („Banka“) osnovana je Zakonom o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 37/08). Sjedište Banke je u ulici Igmanska 1, Sarajevo. Banka je u 100%-om vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine.

U skladu sa Zakonom o Razvojnoj banci i Statutom Banke, tijela Banke su: Skupština (koju čini Vlada Federacije Bosne i Hercegovine), Nadzorni odbor, Uprava Banke i Odbor za reviziju.

Na dan 31. decembar 2017. godine Banka je imala organizacione dijelove u Mostaru, Bihaću, Zenici, Orašju, Tuzli i Livnu.

Osnovna djelatnost Banke

Ciljevi Banke su poticanje razvoja privrede i ukupnog društvenog razvoja, te poticanje održivog povratka na područje Federacije Bosne i Hercegovine, a odnose se na finansijske i opšte društvene ciljeve definisane Zakonom o Razvojnoj banci.

Osnovna djelatnost Banke je odobravanje kredita i garancija korisnicima direktno ili putem banaka, a u svrhu razvoja domaće privrede, regionalnog razvoja i povećanja zaposlenosti. Kreditne poslove Banka obavlja u svoje ime i za svoj račun (iz kapitala, prikupljenih depozita i uzetih kredita), kao i u ime i za račun Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, u čije ime upravlja domaćim i stranim sredstvima namijenjenim razvojnim projektima, te primanje novčanih depozita i uzimanje kredita, u funkciji finansiranja razvojnih projekata.

Upravna tijela Banke

Nadzorni odbor:

Igor Živko	Predsjednik
Božo Vukoja	Član
Zvonko Landeka	Član
Asim Omanić	Član
Amir Avdić	Član
Semir Fejzić	Član

Uprava:

Salko Selman	Predsjednik Uprave
Marijan Oršolić	Dopredsjednik Uprave

Odbor za reviziju:

Drago Novaković	Predsjednik
Fatima Obhodžaš	Zamjenik predsjednika
Haladin Salihović	Član
Dželmina Huremović	Član
Suada Isaković	Član

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Nadzorni odbor kao kontrolno tijelo ima važnu ulogu u nadziranju poslovanja Banke i zastupanju interesa vlasnika te zajedno sa članovima Uprave Banke odgovoran je za sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim odredbama.

Skupština Banke

U toku 2017. godine Skupština Banke nije održala nijednu sjednicu, te između ostalog nije ni razmatrala izvještaj o poslovanju Banke za 2016. godinu.

Nadzorni odbor

Prema Zakonu o Razvojnoj banci FBiH, Nadzorni odbor Banke sačinjavaju predsjednik i šest članova koje imenuje i razrješava Skupština. Prethodno navedeno je također definisano Statutom Razvojne banke FBiH i usvojenim Pravilnikom o radu Nadzornog odbora Razvojne banke FBiH (februar 2010. godine).

Nadzorni odbor Banke nije bio funkcionalan tokom 2017. i početkom 2018. godine, a uslijed neodržavanja sjednice Skupštine Banke, nije izvršeno imenovanje sedmog člana. Na datum ovih izvještaja, Nadzorni odbor čini sastav od ukupno šest članova (uključujući i Predsjednika), što nije u skladu sa spomenutim Zakonom, Statutom niti usvojenim Pravilnikom.

Plan poslovanja i finansijski plan Banke za 2017. godinu je usvojen od strane Nadzornog odbora tek u martu 2018. godine. Sa datumom izdavanja ovih izvještaja, Nadzorni odbor Banke nije usvojio posljednji prijedlog sistematizacije radnih mjesta. O prijedlogu nove Sistematizacije radnih mjesta i Organizaciji Banke, koje je Uprava Banke usvojila u toku 2017. godine, Nadzorni odbor Banke nije ni raspravljao.

Uprava Banke

Prema Zakonu o Razvojnoj banci FBiH i Statutom Banke, Upravu Banke sačinjavaju predsjednik, dopredsjednik Uprave i izvršni direktori koje imenuje i razrješava Nadzorni odbor.

Prema organizacionoj shemi koja je usvojena 2009. godine, Upravu Banke čine: predsjednik, dopredsjednik, i funkcije dva izvršna direktora i to: izvršni direktor za istraživanje, razvoj i kreditiranje i izvršni direktor za podršku poslovanju i upravljanje sredstvima. S druge strane, u februaru 2017. godine, Nadzorni odbor je usvojio „Shemu o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka“, prema kojoj su, pored funkcije predsjednika i dopredsjednika, definisane funkcije tri izvršna direktora i to: izvršni direktor za projekte i razvoj, izvršni direktor za upravljanje rizicima i izvršni direktor za podršku poslovanju.

Uprava Banke, počev od 7. septembra 2017. godine djeluje u nekompletnom sastavu, odnosno nepopunjene su pozicije izvršnih direktora Banke, tako da Upravu Banke na dan izdavanja ovog izvještaja čine samo Predsjednik i Dopredsjednik Banke. Prema tome, sastav Uprave nije u skladu sa Zakonom o Razvojnoj banci FBiH.

Sekretar Banke

Banka od 23. septembra 2017. godine nema imenovanog Sekretara Banke.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Finansijski izvještaji odobreni su za izdavanje od strane Uprave na dan 6. aprila 2018. godine za podnošenje Nadzornom odboru na usvajanje.

a) Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

b) Osnove mjerenja

Ovi finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu historijskog ili amortizovanog troška.

c) Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji su prezentovani u Konvertibilnim Markama (“KM”), koje predstavljaju funkcionalnu valutu Banke.

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“ ili „CBBiH“) provodi politiku kursa na principu „valutnog odbora“ prema kojem je KM vezana za EUR u odnosu 1: 1,95583 koji je korišten kroz 2016. i 2017. godinu. Očekuje se da će se ovo zadržati i u doglednoj budućnosti.

d) Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene te eventualno budućim periodima ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 3.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane za sve godine prikazane u ovim finansijskim izvještajima.

a) Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu važećem na dan transakcije. Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika koji nastaju prilikom izmirenja tih transakcija i po osnovi svođenja monetarne imovine i obaveza denominiranih u stranim valutama po kursu na kraju godine priznaju se u bilansu uspjeha.

b) Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunsko razdoblje na koje se odnose metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontira procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine ili obaveza kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta (ili ako je prikladno kraće razdoblje) do njegove knjigovodstvene vrijednosti. Pri kalkulaciji efektivne kamatne stope Banka procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i buduće kreditne gubitke.

Kalkulacija efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene transakcijske troškove, naknade i poene, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve troškove koji nastaju direktno u vezi s izdavanjem ili sticanjem finansijske imovine ili finansijskih obaveza.

Prihodi i rashodi od kamata priznati u bilansu uspjeha uključuju kamatu na finansijsku imovinu i finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku izračunatom metodom efektivne kamatne stope.

c) Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Prihodi i rashodi od provizija i naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu i finansijske obaveze uključuju se u kalkulaciju efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi i rashodi od provizija i naknada uključuju uglavnom naknade po komisionim poslovima, izdavanje garancija i akreditiva i naknade po ostalim uslugama, i priznaju se u bilansu uspjeha po pružanju pojedine usluge.

d) Plaćanja temeljem operativnog najma

Plaćanja temeljem operativnog najma priznaju se u bilansu uspjeha linearnom metodom tokom trajanja najma.

e) Porez na dobit

U skladu sa Zakonom o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine, član 32. („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 37/08), Banka je oslobođena plaćanja poreza na dobit.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

f) Finansijski instrumenti

Priznavanje

Kreditni primljeni i dani, te potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se u trenutku kada su dati ili primljeni (datum namire).

Klasifikacija

Banka klasifikuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze. Klasifikacija zavisi od namjere zbog koje su finansijski instrumenti stečeni. Uprava određuje klasifikaciju finansijske imovine i obaveza kod početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Kreditni i potraživanja

Kreditni i potraživanja su nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Kreditni i potraživanja nastaju kada Banka odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju plasmane i kredite bankama, kredite i potraživanja od klijenata i sredstva kod Centralne banke.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze čine sve finansijske obaveze i uključuju tekuće i depozitne račune i uzete kredite.

Početno i naknadno mjerenje

Kreditni i potraživanja te ostale finansijske obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, kreditni i potraživanja, te ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovnom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelimično) kada isteknu prava na primitke novčanih tokova od finansijskog instrumenta ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom finansijskom imovinom. Navedeno se događa kada Banka prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predana ili istekla.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno priznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

Identificiranje i mjerenje umanjenja vrijednosti finansijske imovine

Banka na svaki datum izvještavanja provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupa finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine (događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti) te navedeni događaj (ili događaji) koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

f) Finansijski instrumenti (nastavak)

Identificiranje i mjerenje umanjenja vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine uključuje značajne finansijske poteškoće dužnika, neizmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice, vjerovatnost da će dužnik ući u stečajni postupak ili drugu finansijsku reorganizaciju i kad dostupni podaci ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova iz grupe finansijske imovine od njihovog početnog priznavanja, iako se smanjenje ne može identifikovati za pojedinačnu finansijsku imovinu unutar grupe.

Za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanom trošku, Banka prvo provjerava da li postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedinačno ili grupno. Pojedinačna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene grupnog umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupira se na osnovi sličnih obilježja kreditnog rizika.

Ukoliko postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti, gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova (isključujući očekivane buduće kreditne gubitke koji još nisu nastupili) diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom te finansijske imovine važećom u trenutku umanjenja vrijednosti imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa rezervacija za umanjenje vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha.

Za individualno značajne kredite, iznos umanjenja vrijednosti se određuje na osnovu održivosti poslovnog plana klijenta, njegove sposobnosti da unaprijedi učinkovitost ukoliko nastupe finansijske poteškoće, postojanje druge finansijske podrške i ostvariva vrijednost kolaterala kao i vrijeme očekivanog novčanog priliva.

Umanjenje vrijednosti se utvrđuje grupno za kredite gdje ne postoji objektivni dokaz individualnog umanjenja vrijednosti. Za ocjenu grupnog umanjenja vrijednosti Banka koristi statističke modele i historijske podatke o vjerovatnosti nastanka događaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, vremenu potrebnom za oporavak te ukupnom iznosu nastalog gubitka, prilagođene za procjenu Uprave o tome jesu li tekući ekonomski i kreditni uslovi takvi da je vjerovatno da će stvarni gubici biti veći ili manji od onih izračunatih na osnovu historijskih podataka. Banka redovno preispituje stope gubitka te očekivane stope oporavka na svaki datum izvještavanja, kako bi osigurala što tačnije izvještavanje.

Ukoliko se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je priznato umanjenje vrijednosti (kao što je poboljšanje kreditne sposobnosti dužnika), prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se poništava usklađenjem računa ispravke vrijednosti. Iznos otpuštanja priznaje se u bilansu uspjeha.

Kada je kredit nenaplativ, otpisuje se na teret računa ispravke vrijednosti. Takvi krediti otpisuju se nakon što su poduzete sve neophodne aktivnosti i utvrđen iznos gubitka. Naknadno naplaćeni otpisani iznosi priznaju se kao ukidanja gubitaka od umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

f) Finansijski instrumenti (nastavak)

Identificiranje i mjerenje umanjenja vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Banka također računa i rezervacije u skladu sa relevantnim propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Agencija" ili "FBA"). Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće skupine za potrebe Agencije u skladu s navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezervisanja. Opšta rezervacija se u skladu sa ovim propisima također obračunava po stopi od 2% na sve izloženosti koje nisu posebno umanjene.

Rezervisanja izračunata na način opisan u prethodnom paragrafu („FBA rezerve“) nisu priznata u ovim finansijskim izvještajima Banke. Ukoliko je umanjenje vrijednosti za potencijalne gubitke izračunato u skladu s propisima Agencije veće od umanjenja vrijednosti izračunatog u skladu sa zahtjevima MSFI-a, navedena razlika prikazuje se kao usklada kod izračuna adekvatnosti kapitala.

Princip mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju sredstava ili koja bi se platila za prijenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja na glavnom, ili ako je to nemoguće, na najpovoljnijem tržištu kojem Banka ima pristup na taj dan. Fer vrijednost obaveze izražava njen rizik neizvršavanja.

Kada je to moguće, Banka mjeri fer vrijednost instrumenta preko iskazane cijene na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra aktivnim ako se transakcije za sredstva ili obavezu odvijaju dovoljno često i u opsegu dovoljnom za davanje informacija o cijenama na redovnoj osnovi (Nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti).

Ukoliko ne postoje iskazane cijene na aktivnom tržištu, Banka koristi tehnike procjene koji maksimiziraju korištenje relevantnih dostupnih ulaznih podataka (Nivo 2 i Nivo 3 hijerarhije fer vrijednosti) i minimiziraju korištenje nedostupnih ulaznih podataka. Odabrana tehnika procjene uključuje sve faktore koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir pri određivanju cijene transakcije.

Analiza finansijskih instrumenata koji su mjereni nakon početnog priznavanja po fer vrijednosti su grupirani u Nivoe od 1 do 3 kako slijedi:

- Nivo 1 - pokazatelji fer vrijednosti izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 - pokazatelji fer vrijednosti izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz Nivoa 1;
- Nivo 3 - pokazatelji fer vrijednosti izvedeni primjenom metoda vrednovanja koji se ne temelje na uočljivim tržišnim podacima.

Specifični finansijski instrumenti

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za potrebe izvještaja o novčanom toku, gotovina i ekvivalenti gotovine uključuju novac, žiro račun kod Centralne banke i tekuće račune kod drugih banaka.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

f) Finansijski instrumenti (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti (nastavak)

Gotovina i ekvivalenti gotovine (nastavak)

Gotovina i ekvivalenti gotovine isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod Centralne banke je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Obavezna rezerva kod Centralne banke

Sredstva obavezne rezerve kod Centralne banke klasifikovana su kao dati krediti i potraživanja i vrednuju se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Dati krediti i potraživanja

Dati krediti i potraživanja od banaka i komitenata iskazuju se naknadno po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

Uzeti krediti

Uzeti krediti na koje se plaća kamata klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortizovanom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospjeću priznaje se u bilansu uspjeha tokom perioda trajanja kredita metodom efektivne kamatne stope.

Tekući računi i depoziti komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

g) Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema vrednuju se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavku imovine. Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao posebna imovina, samo u onim slučajevima kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njezina vrijednost može pouzdano utvrditi. Troškovi popravaka i tekućeg održavanja terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Amortizacija se obračunava na sve nekretnine i opremu, osim zemljišta i imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Koriste se sljedeće stope amortizacije:

Građevinski objekti	3%
Namještaj i oprema:	
- Namještaj i ostala uredska oprema	20%-33,33%
- Mobiteli	50%
Vozila	20%
Ulaganja u tuđu imovinu	20%

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

g) Nekretnine i oprema (nastavak)

Metoda amortizacije i procijenjeni vijek trajanja pregledavaju se i po potrebi usklađuju na svaki datum izvještavanja.

Dobici i gubici po osnovu rashodovanja sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

h) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su izravno vezani za nabavu imovine.

Amortizacija se obračunava na svu imovinu, osim imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Sljedeće stope amortizacije se koriste:

Softver	20%
---------	-----

Metoda amortizacije, procijenjeni vijek trajanja i ostatak vrijednosti pregledavaju se i po potrebi usklađuju na svaki datum izvještavanja.

i) Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinansijske imovine Banke provjerava se sa datumom izvještavanja kako bi se utvrdilo da li postoje indikacije umanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u bilansu uspjeha.

Nadoknadiva vrijednost ostale imovine je vrijednost veća od njezine vrijednosti u upotrebi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira uglavnom nezavisne novčane tokove, njezina nadoknadiva vrijednost se određuje zajedno sa imovinom koja generira novčane tokove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadive vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do umanjenja vrijednosti.

j) Primanja zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

Za račun zaposlenika, Banka uplaćuje penziono i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, kao i pripadajuće poreze po ovom osnovu za koje je osnovica neto plaća. Ovi se doprinosi uplaćuju na račun relevantnih državnih fondova prema važećoj zakonskoj regulativi i propisima, tokom cijele godine. Naknada za topli obrok i transport kao i regres za godišnji odmor se obračunavaju i plaćaju u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom i internim aktima Banke. Ovi se troškovi priznaju u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali troškovi zaposlenih.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

j) Primanja zaposlenih (nastavak)

Kratkoročna primanja zaposlenih

Obaveze za doprinose za penzione fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u bilansu uspjeha razdoblja u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih: otpremnine za penzije

U skladu sa lokalnim propisima i internim aktima, Banka prilikom odlaska u penziju uposlenika isplaćuje otpremnine u visini od minimalno šest plata zaposlenika isplaćenih u mjesecu koji prethodi ili šest prosječnih plata u Federaciji BiH za mjesec koji prethodi, u zavisnosti šta više odgovara zaposleniku.

Obaveze i troškovi se određuju pomoću metode projektovane kreditne jedinice. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu, i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara kamatnoj stopi državnih obveznica.

k) Rezervisanja za obaveze i troškove

Rezervisanja se priznaju ukoliko Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu proizašlu iz prošlih događaja za čije se podmirenje očekuje da će Banci stvoriti odliv resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obaveze ili u slučaju zakonske obaveze formiranja rezervisanja za neidentifikovano umanjenje vrijednosti vanbilansnih kreditnih izloženosti.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou koji Uprava smatra dovoljnim za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na temelju uvida u pojedinačne stavke, tekuće ekonomske uslove, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija, kao i druge relevantne činjenice.

Rezervisanja treba iskorištavati samo za izdatke za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako više nije vjerovatno da će podmirenje obaveza zahtijevati odljev resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, rezervisanje se otpušta.

l) Vlasnički kapital

Vlasnički kapital se sastoji od jednog vlasničkog udjela Federacije Bosne i Hercegovine.

Regulatorne rezerve za kreditne gubitke formirane iz dobiti

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti predstavlja višak rezervacija za umanjenje vrijednosti izračunate u skladu s propisima Agencije u odnosu na rezervacije za umanjenje vrijednosti izračunate prema zahtjevima MSFI. Rezerva je objavljena direktno u kapitalu (kao rezerva koju nije moguće rasporediti) i do 2012. godine povećanje je bilo pokriveno prenosom iz zadržane dobiti, nakon odobrenja dioničara.

Prije 2012. godine, potreba za prenos iz zadržane dobiti u predviđene rezerve u sklopu kapitala (regulatorne rezerve za kreditne gubitke) je izračunata za cijeli kreditni portfolio na neto osnovi, pri čemu su se uzimala u obzir oba slučaja, slučaj gdje je primjena propisa Agencije rezultirala većim rezervacijama kao i slučaj gdje je primjena propisa Agencije rezultirala manjim rezervacijama u odnosu na MSFI rezerve.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

l) Vlasnički kapital (nastavak)

Regulatorne rezerve za kreditne gubitke formirane iz dobiti

Međutim, od 2012. godine, banke su obavezne da izračunaju iznos regulatornih rezervi za kreditne gubitke, uzimajući u obzir samo slučajeve gdje primjena propisa Agencije rezultira većim rezervacijama. Retroaktivna primjena ove promjene u propisima Agencije nije potrebna.

Na temelju Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom i klasifikaciju aktive banaka donesene od strane Agencije u februaru 2013. godine, višak regulatornih rezervi se neće prikazivati kao kretanje rezervi u okviru kapitala, već će isključivo biti korišten prilikom izračuna adekvatnosti kapitala. Samim tim, rezerve prikazane u finansijskim izvještajima na dan i za godinu koja je završila 31. decembra 2012. godine su ostale nepromijenjene do 31. decembra 2017. godine.

m) Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru svog redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i ugovorene neisplaćene kredite. Navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad iste postanu plative.

n) Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun Vlade FBiH (Ministarstvo finansija, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Ministarstvo okoliša i turizma i Ministarstvo energetike, rudarstva i industrije) i Federalnog zavoda za zapošljavanje. Prihodi i rashodi po tom osnovu terete nalogodavca, a Banka po tim poslovima ne snosi druge obaveze i rizike. Za svoje usluge Banka naplaćuje naknadu. Za detalje vidjeti Napomenu 24.

o) Standardi i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

Slijedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekuće razdoblje:

- Izmjene MRS 7: "Izvještaj o novčanim tokovima" – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MRS 12: "Porez na dobit" – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MSFI 12 uslijed "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014.-2016.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 12 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.).

Usvajanje spomenutih izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Banke.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

p) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i tumačenja standarda su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 15: "Prihodi iz ugovora s kupcima" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 16: "Najmovi" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- MSFI 17: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2021.);
- Izmjene MSFI 2: "Plaćanje temeljeno na dionicama" – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" – Primjena MSFI 9: "Finansijski instrumenti" s MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. ili kad MSFI 9: "Finansijski instrumenti" bude primijenjen prvi put);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidovani finansijski izvještaji" i MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela);
- Izmjene MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- Izmjene MRS 40: "Ulaganja u nekretnine" – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014.-2016.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene različitih standarda uslijed "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2015.-2017.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- IFRIC 22: "Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- IFRIC 23: "Nesigurnosti u poreznom tretmanu" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.)

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenje prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalni utjecaj na finansijske izvještaje Banke u razdoblju inicijalne primjene.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

q) MSFI 9: "Finansijski instrumenti"

Kao osnova za klasifikaciju dužničke imovine koristi se poslovni model subjekta za upravljanje finansijskom imovinom i ugovorne karakteristike novčanog toka finansijske imovine. Shodno tome dužničke instrumente treba mjeriti po amortiziranom trošku ako je:

- a) poslovni model držanje finansijske imovine isključivo za prikupljanje ugovornih novčanih tokova;
- b) ugovorni novčani tokovi isključivo odražavaju isplate glavnica i kamata.

Sva ostala dužnička instrumenta i instrumenta kapitala, uključujući i investicije u složene kreditne instrumente i kapitalne investicije, moraju biti priznata po fer vrijednosti i prikazuju se kroz izvještaj o dobiti ili gubitku, osim kapitalnih investicija koje se ne drže radi trgovine, koji se mogu zabilježiti u izvještaju o dobiti ili gubitku ili u rezervi.

Zahtjevi novog standarda na području umanjenja vrijednosti temelje se na modelu očekivanih kreditnih gubitaka te zamjenjuje trenutni MRS 39 model nastalih gubitaka. Novi model očekivanog kreditnog gubitka uključuje tri faze pristupa pri čemu se finansijska sredstva kreću kroz faze kako se njihova kreditna kvaliteta mijenja. U prvoj fazi očekivani gubitak se računa za period koji je jednak 12 mjeseci, a za naredne dvije faze očekivani gubici se računaju za cjelokupan životni vijek instrumenta.

Banka je već napravila pregled ugovornih karakteristika portfolija, te je utvrdila da je cjelokupan portfolio kredita i potraživanja mjeren prema amortizacijskom trošku. Izračuni pokazuju da prelazak na novi standard ima efekat smanjenja finansijske imovine uslijed povećanja umanjenja vrijednosti u izvještaju o finansijskom položaju Banke u iznosu od 5.257 hiljada KM. Za isti iznos će biti smanjenje Regulatorne rezerve za kreditne gubitke i zadržana dobit.

Zvanična primjena Standarda je planirana od 1. januara 2018. godine i efekti prve primjene biti će prikazani kroz korekciju početnih stanja u izvještaju o finansijskom položaju Banke.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Banka u toku svog redovnog poslovanja procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se preispituju i temelje na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjnja vrijednosti kreditnog portfolija Banke predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

Gubici od umanjnja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih klijenata. Potreba za umanjnjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku procjenjuje se mjesečno.

Gubici od umanjnja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost datih kredita (kao što je prikazano u napomenama 13. i 14.), te kao rezervacije za obaveze i troškove koji proizlaze iz vanbilansne izloženosti klijentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva i odobrenih neiskorištenih kredita (prikazano u Napomeni 20.).

Banka procjenjuje umanjnja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da dostupni podaci ukazuju na vjerovatnost mjerljivog umanjnja budućih procijenjenih novčanih tokova imovine ili portfolija imovine. Kao indikator smatra se neredovitost u otplati ili ostale indikacije finansijskih poteškoća uzimatelja kredita te nepovoljne promjene u ekonomskim uslovima u kojima dužnici posluju i u vrijednosti ili naplativosti instrumenata osiguranja, kada se te promjene mogu povezati s navedenim nepoštivanjem uslova ugovora.

Sažetak umanjnja vrijednosti	Napomena	31. decembar	31. decembar
		2017.	2016.
		'000 KM	'000 KM
Umanjenje vrijednosti za bilansne izloženosti, uključujući IBNR i ostalu aktivu	13, 14, 15	33.665	31.537
Rezervisanje za vanbilansne izloženosti	20	339	380
		34.004	31.917

Na dan 31. decembar 2017. godine i 31. decembar 2016. godine bruto vrijednost kredita i potraživanja za koje je priznato umanjnje vrijednosti (neprihodujući krediti - NPL), te stope priznatih rezervisanja bili su kako slijedi:

'000 KM	31. decembar 2017.			31. decembar 2016.		
	Kreditni bankama	Kreditni komitentima	Ukupno	Kreditni bankama	Kreditni komitentima	Ukupno
Bruto izloženost	1.534	73.189	74.723	1.534	55.507	57.041
Umanjene vrijednosti	(1.534)	(26.535)	(28.069)	(1.534)	(23.302)	(24.836)
Stopa umanjnja	100%	36%	38%	100%	42%	44%

Pored posebno identifikovanih gubitaka za neprihodujuće kredite, kao što je objašnjeno u prethodnom paragrafu, Banka također priznaje gubitke od umanjnja vrijednosti za koje se zna da postoje na datum izvještavanja, a koji na datum izvještavanja nisu bili posebno identifikovani („IBNR“).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansnu izloženost (nastavak)

Iznos IBNR-a na dan 31. decembar 2017. godine iznosio je 5.261 hiljada KM (2016.: 5.427 hiljada KM) ili 2,66% (2016.: 2,98%) datih kredita i potraživanja.

Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

Pored umanjenja vrijednosti izračunatih i priznatih u skladu sa MSFI, Banka također procjenjuje umanjenja u skladu sa regulativom Agencije za potrebe izračuna adekvatnosti kapitala.

Slijedeća tabela prikazuje sumaran pregled umanjenja vrijednosti izračunatih u skladu sa propisima Agencije. Regulatorne rezerve na dan 31. decembar 2017. godine izračunate su u skladu sa novom metodologijom (kako je objašnjeno u Napomeni 2 I).

Sažetak umanjenja vrijednosti	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Rezervisanja za bilansne izloženosti (Agencija)	42.857	39.696
Rezervisanja za vanbilansne izloženosti (Agencija)	1.491	209
	<u>44.348</u>	<u>39.905</u>
Umanjenje vrijednosti prema MSFI	34.004	31.917
Negativne razlike između rezervisanja za bilansne izloženosti (Agencija) i umanjenja vrijednosti prema MSFI	1.638	2.728
Nedostajuće rezerve	11.982	10.716

Do 2012. godine svako povećanje umanjenja vrijednosti u skladu sa regulativom Agencije preko iznosa rezervacija u skladu sa MSFI treba da se obezbijedi iz dobiti ili zadržane dobiti, a na osnovu odluke Skupštine. Međutim, kako je objašnjeno u Napomeni 2 (f), na osnovu nove odluke Agencije, donesene u februaru 2013. godine, svaki manjak regulatornih rezervi će biti prikazan kao odbitna stavka regulatornog kapitala u izračunu adekvatnosti kapitala bez prenosa nedostajućeg dijela iz zadržane dobiti u regulatorne rezerve za kreditne gubitke unutar pozicije kapitala.

Kako je prikazano u gornjoj tabeli, ukupni iznos za koji rezervisanja prema propisima Agencije nadmašuju rezervisanja prema MSFI iznosi 11.982 hiljada KM na dan 31. decembar 2017. (31. decembar 2016.: 10.716 hiljada KM). Od ovog iznosa, 8.057 hiljada KM je priznato u sklopu regulatorne rezerve za kreditne gubitke unutar pozicije kapitala na 31. decembar 2017. (31. decembar 2016.: 8.057 hiljada KM). Preostali iznos od 3.925 hiljada KM, koji predstavlja iznos nedostajućih rezervi, u tekućoj godini u skladu sa novom regulativom Agencije, kako je objašnjeno iznad, neće biti prenešen u regulatorne rezerve za kreditne gubitke, nego će biti prikazano kao odbitna stavka prilikom izračuna adekvatnosti kapitala te se isti računa samo za potrebe u regulatornim posebnim izvještajima.

Sudski sporovi

Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i na osnovu toga određuje iznos rezervisanja.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Kao što je navedeno u Napomeni 20., Banka je rezervisala 34 hiljade KM, iznos koji Uprava smatra dostatnim. S obzirom da se procjena radi za svaki pojedinačni slučaj, nije praktično procijeniti finansijski učinak promjena u pretpostavkama na temelju kojih Uprava procjenjuje potrebu za rezervacijama na datum izvještavanja.

4. PRIHODI OD KAMATA

	2017.	2016.
Kamate na kredite odobrene komitentima	8.528	9.771
	8.528	9.771

5. RASHODI OD KAMATA

	2017.	2016.
Kamate na uzete kredite i primljene depozite	91	100
	91	100

6. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2017.	2016.
Naknade po komisionim poslovima	1.335	1.503
Naknade po poslovima izdavanja garancija i akreditiva	39	62
Naknade po ostalim poslovima	291	352
	1.665	1.917

7. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2017.	2016.
Prihodi od prodane stečene imovine	119	106
Dotacije	46	104
Pozitivne kursne razlike	-	62
Ostalo	66	92
	231	364

8. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2017.	2016.
Neto plate	2.385	2.197
Porezi i doprinosi	1.794	1.589
Ostalo	1.540	1.178
	5.719	4.964

Troškovi zaposlenih uključuju 994 hiljade KM (2016.: 910 hiljada KM) doprinosa po osnovu penzionog osiguranja uplaćenih u državni penzioni fond. Doprinosi se računaju kao procent bruto plate. Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom 2017. godine bio je 121 (2016.: 120).

9. ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI I OSTALI RASHODI

	2017.	2016.
Bankarske naknade	271	117
Članarine i takse	223	327
Naknade Nadzornom odboru i Odboru za reviziju	179	155
Troškovi održavanja	175	185
Troškovi energije	129	127
Troškovi telekomunikacija	126	138
Troškovi materijala	93	89
Troškovi reklame, reprezentacije i sponzorstva	79	163
Usluge	72	98
Troškovi zakupa	46	48
Troškovi osiguranja	17	14
Ostali troškovi	146	363
	1.556	1.824

10. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA, NETO

	2017.	2016.
Kreditni datumi komitentima (Napomena 14.)	2.005	2.753
Rezervisanja za naknade zaposlenim (Napomena 20.)	242	98
Umanjenje vrijednosti stečene imovine (Napomena 15.)	149	107
Umanjenje vrijednosti ostale imovine (Napomena 15.)	108	9
Prihodi od otpuštanja / umanjeње vrijednosti za potencijalne obaveze i sudske sporove (Napomena 20.)	(41)	20
	2.463	2.987

11. GOTOVINA I EKVALENTI GOTOVINE

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Sredstva na tekućem računu kod Centralne banke Bosne i Hercegovine	76.309	72.182
Sredstva na tekućim računima kod drugih banaka u stranoj i domaćoj valuti	13.472	17.636
Novac u blagajni	16	20
	89.797	89.838

U novčanim sredstvima i računima kod banaka sadržan je iznos novčanih sredstava po komisionim poslovima od 6.469 hiljada KM (2016.: 15.731 hiljada KM) (Napomena 24.).

12. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obavezna rezerva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine	13.619	9.043
	13.619	9.043

Banka je u izvještajnom periodu redovno ispunjavala obavezu održavanja propisane obavezne rezerve kod Centralne banke BiH (CBBiH), primjenjujući stopu od 10% na ukupne depozite kojima Banka raspolaže.

Na sredstva obavezne rezerve i na sredstva likvidnosti kod Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH), CBBiH sa 2017. godinom ne obračunava kamate na pomenuti iznos.

13. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Kredit bankama	1.534	1.534
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.534)	(1.534)
Ukupno neto krediti bankama	-	-

Dati krediti i potraživanja od banaka uključuju potraživanja za kamatu u iznosu od 127 hiljada KM (31. decembar 2016: 127 hiljada KM).

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Pravna lica	1.161	1.239
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	25.471	25.053
	26.632	26.292
<i>Dugoročni krediti (isključujući tekuće dospjeće):</i>		
Pravna lica	193.948	179.737
Fizička lica	4.909	4.956
	198.857	184.693
	225.489	210.985
<i>Manje: umanjenje vrijednosti</i>	(30.600)	(28.729)
	194.889	182.256

Dati krediti i potraživanja uključuju potraživanja za kamatu, koja se sastoje iz nenaplaćene dospjele kamate i naknade te obračunate nedospjele kamate u iznosu od 1.073 hiljade KM (31. decembar 2016: 802 hiljade KM), te su prezentirani neto od unaprijed naplaćene naknade po kreditima u iznosu od 1.072 hiljade KM (31. decembar 2016: 969 hiljada KM).

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Promjene u umanjuju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Stanje na početku godine	28.729	26.019
Neto promjene u umanjuju vrijednosti (Napomena 10.)	2.005	2.753
Otpisi	(134)	(43)
Stanje na kraju godine	30.600	28.729

Analiza bruto kredita prije umanjnja vrijednosti po privrednim granama:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
<i>Kreditni pravni licima</i>		
Proizvodnja	78.436	78.760
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i dr.	56.899	24.849
Trgovina	24.879	29.745
Građevinarstvo	12.443	12.628
Javna uprava i odbrana	10.632	17.736
Poljoprivreda	10.165	10.649
Ugostiteljstvo	4.326	4.796
Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	1.259	4.154
Ostalo	20.937	22.068
	219.976	205.385
<i>Kreditni stanovništvu</i>		
Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	5.337	5.397
Stambena izgradnja	176	203
	5.513	5.600
	225.489	210.985

Ponderisane prosječne nominalne i efektivne kamatne stope na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine bile su kako slijedi:

<i>Kreditni pravni licima</i>	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Nominalna k.s.	Efektivna k.s.	Nominalna k.s.	Efektivna k.s.
Pravna lica	4,02%	4,35%	4,36%	4,78%
Fizička lica	3,41%	3,67%	3,44%	3,72%

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

15. OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Stečena imovina	1.422	1.611
Ostala imovina	637	607
Ukupno ispravka vrijednosti ostale imovine	<u>(1.531)</u>	<u>(1.274)</u>
Ukupno ostala imovina (neto)	<u>528</u>	<u>944</u>

Ispravka vrijednosti ostale imovine uglavnom se odnosi na ispravku za stečenu imovinu namijenjenu daljnjoj prodaji.

Promjene u umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Stanje na početku godine	1.274	1.158
Umanjenje vrijednosti stečene imovine (Napomena 10.)	149	107
Umanjenje vrijednosti ostale imovine (Napomena 10.)	<u>108</u>	<u>9</u>
Stanje na kraju godine	<u>1.531</u>	<u>1.274</u>

16. NEKRETNINE I OPREMA

	Zgrade	Motorna vozila	Namještaj i oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2016.	7.375	196	1.612	9.183
Povećanja	106	2	35	143
Otuđenja i otpisi	-	(3)	(174)	(177)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	<u>7.481</u>	<u>195</u>	<u>1.473</u>	<u>9.149</u>
Povećanja	2	-	203	205
Otuđenja i otpisi	-	-	(26)	(26)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	<u>7.483</u>	<u>195</u>	<u>1.650</u>	<u>9.328</u>
Akumulirana amortizacija				
Stanje na dan 1. januara 2016.	2.705	55	1.400	4.160
Trošak za godinu	222	28	105	355
Otuđenja i otpisi	-	(2)	(175)	(177)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	<u>2.927</u>	<u>81</u>	<u>1.330</u>	<u>4.338</u>
Trošak za godinu	224	29	144	397
Otuđenja i otpisi	-	-	(26)	(26)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	<u>3.151</u>	<u>110</u>	<u>1.448</u>	<u>4.709</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost				
Stanje na dan 31. decembra 2017.	<u>4.332</u>	<u>85</u>	<u>202</u>	<u>4.619</u>
Stanje na dan 31. decembra 2016.	<u>4.554</u>	<u>114</u>	<u>143</u>	<u>4.811</u>

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

17. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Ulaganja u tuđu imovinu	Softver	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje na dan 1. januara 2016.	18	940	958
Otuđenja i otpisi	(12)	-	(12)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	6	940	946
Povećanja	-	6	6
Stanje na dan 31. decembra 2017.	6	946	952
Akumulirana amortizacija			
Stanje na dan 1. januara 2016.	6	662	668
Trošak za godinu	3	75	78
Otuđenja i otpisi	(9)	-	(9)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	-	737	737
Trošak za godinu	-	70	70
Stanje na dan 31. decembra 2017.	-	807	807
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Stanje na dan 31. decembra 2017.	6	139	145
Stanje na dan 31. decembra 2016.	6	203	209

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

18. TEKUĆI RAČUNI I DEPOZITI KOMITENATA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Depoziti po viđenju		
Privatna preduzeća	5.223	3.513
Vlade kantona i općina	757	1.863
Stanovništvo i obrtnici	495	126
Javna preduzeća	286	6.822
Ukupno depoziti po viđenju	6.761	12.324
Namjenski depoziti		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	36.721	628
Vlada Tuzlanskog kantona	5.075	7.030
Javna preduzeća	185	-
Ukupno namjenski depoziti	41.981	7.658
Oročeni depoziti		
<i>U domaćoj valuti</i>		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (garantni depozit)	51.914	38.420
Federalni zavod za zapošljavanje	10.874	26.782
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	5.000	5.000
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – Saudijski fond	-	-
Privatna preduzeća	22	22
	67.810	70.224
<i>U stranim valutama</i>		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – EUR	231	231
Ukupno oročeni depoziti	68.041	70.455
Ukupno depoziti	116.783	90.437

Banka ne obračunava kamate na depozite po viđenju, namjenske depozite i oročene depozite, izuzev za dio garantnog depozita Vlade FBiH od 5.000 hiljada KM (1% na godišnjem nivou).

19. OBAVEZE PO KREDITIMA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – Kredit Saudijskog fonda za razvoj, kamatna stopa 2% na godišnjem nivou sa datumom dospjeća 31. augusta 2021.	1.631	2.319
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – Belgijski robni kredit, bez kamate sa datumom dospjeća 31. decembra 2027.	651	716
	2.282	3.035

U skladu sa ugovorom između Banke i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Banka je preuzela obavezu plaćanja dijela kredita koje je Vlada ugovorila sa kreditorima.

20. REZERVISANJA

	Naknade za odlazak u penziju	Potencijalne obaveze	Sudski sporovi	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2016.	439	356	38	833
Povećanje rezervisanja (Napomena 10.)	115	24	-	139
Smanjenje rezervisanja (Napomena 10.)	(17)	-	(4)	(21)
Smanjenja nastala uslijed isplate	(41)	-	-	(41)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	496	380	34	910
Povećanje rezervisanja (Napomena 10.)	245	(41)	-	204
Smanjenje rezervisanja (Napomena 10.)	(3)	-	-	(3)
Smanjenja nastala uslijed isplate	(41)	-	-	(41)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	697	339	34	1.070

Na dan 31. decembra 2017. godine ukupna vrijednost sporova pokrenutih protiv Banke iznosi 2.635 hiljada KM. Od ukupnog iznosa, na radne sporove protiv Banke odnosi se iznos od 2.233 hiljada KM, a na ostale sporove 402 hiljade KM.

Za radne sporove Banka je sa dijelom zaposlenika koji su podnijeli tužbe Banka sklopila sporazum o vansudskoj nagodbi, prema kojem se zaposlenik odriče potraživanja, a Banka obavezuje da će zaposleniku platiti advokatske troškove koje je imao, te je po tom osnovu izvršena rezervacija iznosa od 34 hiljade KM.

S obzirom na različitu praksu sudova kod donošenja presuda po radnim sporovima, Uprava Banke nije mogla procijeniti ishod preostalih sporova, te stoga nisu izvršene rezervacije, osim kako je naprijed navedeno.

Procjena Uprave Banke je da ostali sporovi protiv Banke neće biti izgubljeni.

Potencijalne obaveze (vanbilans) na dan 31. decembra 2017. godine su bile kao što slijedi:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Činidbene garancije	10.362	850
Odobreni neiskorišteni krediti	2.090	5.355
Avansne i plative garancije	531	825
	12.983	7.030

21. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveze iz komisionih poslova (Napomena 24.)	6.469	15.731
Odgođeni prihod	786	709
Obaveze prema dobavljačima	63	198
Obračunati troškovi	61	61
Obaveze za kamate na depozite	19	19
Ostalo	20	85
	7.418	16.803

22. VLASNIČKI KAPITAL

	%	31. decembar 2017.	%	31. decembar 2016.
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	100	163.615	100	163.615

U skladu sa odredbama člana 3. Zakona o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine, kapital se iz proračuna Vlade Federacije Bosne i Hercegovine trebao povećati za 400 miliona KM u jednakim obrocima u periodu od 2008. do 2011. godine.

Do 31. decembra 2017. godine Vlada nije dala kapitalnu injekciju prema ugovorenoj dinamici i iznosima.

23. TRANSAKCIJE S POVEZANIM LICIMA

Povezana lica su društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu Banku ili su pod njenom kontrolom.

Najveći dio transakcija s povezanim licima čine transakcije sa Vladom FBiH, 100%-tnim vlasnikom Banke i ostalim društvima i institucijama u većinskom vlasništvu Vlade FBiH (preko 51%).

Na dan 31. decembra, stanja koja proizilaze iz transakcija s povezanim stranama obuhvataju:

'000 KM	Oblik povezanosti	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
		Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	Vlasnik	-	96.658	-	60.356
Državne institucije Društva u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	Zajednički vlasnik	20	16.641	20	29.192
	Zajednički vlasnik	76.171	352	37.160	6.712
		76.191	113.651	37.180	96.260

'000 KM	Oblik povezanosti	2017.		2016.	
		Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	Vlasnik	979	92	1.154	100
Državne institucije Društva u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	Zajednički vlasnik	355	-	349	-
	Zajednički vlasnik	3.894	1.577	2.437	505
		5.228	1.669	3.940	605

Naknade Upravi i Nadzornom odboru

Članovima Uprave i Nadzornog odbora tokom godine koja je završila 31. decembra 2017. isplaćene su sljedeće naknade:

	2017.	2016.
Bruto plate i ostala primanja	572	317
Naknade članovima Nadzornog odbora	142	118
Ostale naknade	65	-
	779	435

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

24. KOMISIONI POSLOVI

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (Ministarstvo finansija, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Ministarstvo okoliša i turizma) namijenjenim za finansiranje projekata obnove i Federalnog zavoda za zapošljavanje, namijenjenim za finansiranje podsticaja zapošljavanju i održavanje zaposlenosti. Ta se sredstva drže odvojeno od ostalih Bančinih sredstava. Za te usluge Banka zaračunava i naplaćuje naknadu u skladu sa ugovorom zaključenim sa davaocem sredstava.

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
PLASMANI		
<i>Plasirano po projektima:</i>		
Vodoopskrba i snabdijevanje gasom	43.031	51.509
Proizvodnja i prerada	42.435	43.145
Zdravstvo i obrazovanje	38.167	47.917
Poljoprivreda	36.307	36.391
Podsticaj u zapošljavanju	12.053	12.251
Cestogradnja i transport	2.240	2.971
Šumarstvo	352	352
Mikrokreditno finansiranje	-	1.709
Ostalo	2.896	3.091
Ukupno plasirano po projektima:	177.481	199.336
Potraživanja za obračunate kamate i naknade	8.769	7.981
Ukupno	186.250	207.317
IZVORI		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	171.712	201.030
Federalni zavod za zapošljavanje	12.053	12.251
Ostalo	63	94
Ukupno izvori:	183.828	213.375
Obaveze za obračunate kamate i naknade	8.891	9.673
Ukupno	192.719	223.048
Tekuće obaveze po osnovu komisionih poslova (Napomena 21.)	6.469	15.731

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

Banka je osnovom svojih aktivnosti izložena različitim oblicima finansijskih rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti, tržišnom riziku i operativnom riziku. Tržišni rizik uključuje valutni rizik, rizik kamatne stope, te druge oblike cjenovnog rizika.

Uprava je odgovorna za uspostavljanje i nadzor okvira upravljanja finansijskim rizikom Banke.

Upravljanje rizikom vrše odjeli nadležni za pojedine rizike koji postoje u okviru Banke prema politikama koje je predložila Uprava, a usvojio Nadzorni odbor.

Proces upravljanja i kontrole rizicima se na vrijeme prilagođavaju promjenama u operativnom i tržišnom okruženju.

Ova bilješka daje informacije o eksponiranosti Banke svakom od gore navedenih rizika te ciljeve, politike i procese Banke u svrhu mjerenja i upravljanja rizikom, kao i upravljanja kapitalom Banke.

25.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da će kontra strana prekršiti ugovorne obaveze, a što će rezultirati finansijskim gubitkom po Banku.

Kreditni rizik je daleko najvažnija kategorija rizika po Banku. Isti se analizira i prati na nivou pojedinačnog kredita i na nivou klijenta, kao i na nivou portfolija Banke.

Kako bi upravljala nivoom kreditnog rizika, Banka posluje sa kontra stranama dobre kreditne sposobnosti, te, ukoliko je moguće, dobija adekvatne instrumente osiguranja.

Izbor instrumenata osiguranja za obezbjeđenje potraživanja Banke zavisi od:

- Procjene kreditne sposobnosti zajmoprimca;
- Procjene rizika projekta koji se finansira;
- Procjene vrijednosti ponuđenih kolaterala.

Banka, u cilju minimiziranja rizika u kreditnom poslovanju koristi Odluku o definisanju, procjeni i tretmanu kolaterala za osiguranje kredita i potencijalnih plasmana, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima jedan ili više slijedećih instrumenata:

- gotovina;
- garancije banaka i korporativne garancije;
- mjenice i bezuvjetne garancije, izdate od nadležnih organa definisanih Uredbom;
- hipoteka na nepokretnu imovinu;
- zalog na poslovnim sredstvima kao što su oprema, inventar i potraživanja.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)**25.1 Kreditni rizik (nastavak)*****Maksimalna izloženost kreditnom riziku bez uzimanja u obzir instrumenata osiguranja ili drugih povećanja vrijednosti***

	Maksimalna kreditna izloženost		Ukupno	Fer vrijednost kolaterala
	Neto izloženost	Potencijalne obaveze/garancije		
31. decembar 2017.				
Gotovina i ekvivalenti gotovine	89.797	-	89.797	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	13.619	-	13.619	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	194.889	12.983	207.872	223.104
	298.305	12.983	311.288	223.104
31. decembar 2016.				
Gotovina i ekvivalenti gotovine	89.838	-	89.838	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	9.043	-	9.043	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	182.256	7.030	189.286	208.762
	281.137	7.030	288.167	208.762

Za bilansne pozicije, gore navedene izloženosti su bazirane na neto knjigovodstvenoj vrijednosti kako je prikazano u izvještaju o finansijskom položaju. Prethodna tabela predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku Banke na dan 31. decembar 2017. i 31. decembar 2016. godine, bez uzimanja u obzir instrumenata osiguranja ili drugih povećanja vrijednosti.

Procijenjena vrijednost imovine koja služi kao kolateral se određuje prema vrijednosti početne procjene od strane ovlaštenih procjenitelja/posrednika u prometu nekretninama u trenutku odobravanja kredita, umanjena za određeni fiksni postotak, ovisno o vrsti kolaterala i smanjena proporcionalno u onoj mjeri u kojoj kolateral također služi kao osiguranje za druge izloženosti kreditnom riziku. U cilju provjere adekvatnosti umanjena vrijednosti, rade se ponovne procjene vrijednosti kolaterala u skladu sa principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima, uzimajući u obzir odgovarajuću volatilnost vrijednosti kolaterala i vremena potrebnog za njegovu realizaciju, pod uticajima lokalnih i globalnih tržišnih uvjeta. Garancije i mjenice nemaju iskazanu vrijednost u gornjoj tablici iako se oni uobičajeno zahtijevaju kao instrument osiguranja.

Tokom godine, Banka u pozicijama nefinansijske imovine u posjedu ima i stavke koje je stekla uzimanjem u posjed kolaterala koji su služili kao osiguranje kreditne izloženosti, u slučaju neizmirenja duga od strane dužnika. Ovakav proces sticanja uglavnom se odnosi na nekretnine, opremu i vozila. Stečena imovina se prikazuje kao takva u Izvještaju o finansijskom položaju Banke u trenutku kad se steknu uslovi za njeno sticanje u skladu sa MSFI i lokalnim propisima. Politika Banke je da proda ovako stečenu imovinu, a tokom vremena posjedovanja ove imovine do trenutka prodaje trećim stranama, imovina može biti privremeno u upotrebi za operativne aktivnosti Banke ili za iznajmljivanje trećim stranama. Stečena imovina prikazana je u Napomeni 15.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

25.1.1 Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti

Restruktuirani krediti

Tokom godine, Banka je vršila restrukturiranje određenih kredita klijenata, sa ciljem postizanja bolje naplativosti. Restruktuiranje se uglavnom vrši nakon inicijalnog pogoršanja finansijskog stanja klijenta ili u svrhu sprečavanja daljnjeg pogoršanja istog. Gdje god je to moguće, pozicija Banke se unapređuje sticanjem dodatnih instrumenata osiguranja.

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Bruto restrukturirani krediti	39.542	46.570
Manje: umanjenje vrijednosti	<u>(9.188)</u>	<u>(9.547)</u>
	<u>30.354</u>	<u>37.023</u>

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreditni portfolio dijeli u slijedeće grupe:

- Prihodujući krediti – krediti čija vrijednost nije umanjena (uključujući i dio restrukturiranih kredita);
- Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti;
- Neprihodujući krediti za koje je priznato umanjenje vrijednosti.

Analiza kreditnog portfolija u skladu sa prethodno navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Banke		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	-	-
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	-	-
Neprihodujući krediti (kreditni umanjene vrijednosti)	<u>1.534</u>	<u>1.534</u>
Bruto izloženost	1.534	1.534
Manje: umanjenje vrijednosti	<u>(1.534)</u>	<u>(1.534)</u>
Neto izloženost	<u>-</u>	<u>-</u>
Pravna lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	142.648	142.077
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	7.751	8.771
Neprihodujući krediti (kreditni umanjene vrijednosti)	<u>69.577</u>	<u>54.537</u>
Bruto izloženost	219.976	205.385
Manje: umanjenje vrijednosti	<u>(29.852)</u>	<u>(28.215)</u>
Neto izloženost	<u>190.124</u>	<u>177.170</u>

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

25.1.1 Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Fizička lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	1.860	4.579
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	41	51
Neprihodujući krediti (kreditni umanjenje vrijednosti)	3.612	970
Bruto izloženost	5.513	5.600
Manje: umanjenje vrijednosti	(748)	(514)
Neto izloženost	4.765	5.086
Ukupno bruto izloženost	227.023	212.519
Umanjenje vrijednosti na bazi portfolija (IBNR)	(4.065)	(5.427)
Pojedinačno umanjenje vrijednosti	(28.069)	(24.836)
Neto izloženost	194.889	182.256

a) Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti

Kvalitet portfolija kredita klijentima koji nisu dospjeli niti im je vrijednost umanjena može se procijeniti na osnovu internog sistema standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledavaju sa ciljem otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Isti su predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija koje su usklađene sa poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti nedospjelih kredita neumanjene vrijednosti prema vrsti kredita je kako slijedi:

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
31. decembar 2017.				
Standardno praćenje	-	142.648	1.860	144.508
31. decembar 2016.				
Standardno praćenje	-	142.077	4.579	146.656

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)**25.1 Kreditni rizik (nastavak)****25.1.1 Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)****b) Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti**

Za kredite i potraživanja od klijenata s kašnjenjem do 90 dana ne smatra se da im je umanjena vrijednost, osim ukoliko ne postoje druge informacije koje ukazuju na suprotno. Bruto iznos dospjelih kredita i potraživanja od klijenata koja su dospjela za koje nije priznato umanjenje vrijednosti su kako slijedi:

	Bruto iznos	do 30 dana	Dani dospjeća		Preko 90 dana
			31 – 60 dana	61 – 90 dana	
31. decembar 2017.					
Banke	-	-	-	-	-
Pravna lica	7.751	7.566	185	-	-
Fizička lica	41	-	2	39	-
Ukupno	7.792	7.566	187	39	-
			Dani dospjeća		
			31 – 60 dana	61 – 90 dana	Preko 90 dana
31. decembar 2016.					
Banke	-	-	-	-	-
Pravna lica	8.771	7.507	367	897	-
Fizička lica	51	26	25	-	-
Ukupno	8.822	7.533	392	897	-

c) Krediti umanjene vrijednosti

Podjela bruto i neto kredita datih klijentima čija je vrijednost umanjena zajedno sa procijenjenom vrijednosti kolaterala koji se drže kao osiguranje Banke (prikazana do maksimalne vrijednosti izloženosti na koju se odnose), dati su kako slijedi:

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
31. decembar 2017.				
Bruto izloženost	1.534	69.577	3.612	74.723
Umanjenje vrijednosti	(1.534)	(25.849)	(686)	(28.069)
Neto	-	43.728	2.926	46.654
<i>Stopa umanjenja</i>	<i>100%</i>	<i>37%</i>	<i>19%</i>	<i>38%</i>
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	<i>100%</i>	<i>24%</i>	<i>66%</i>	<i>25%</i>
	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2017.				
Depoziti	-	925	-	925
Hipoteke	-	161.221	9.601	170.822
Ukupno	-	162.146	9.601	171.747

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

25.1.1 Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

c) *Kreditni umanjene vrijednosti (nastavak)*

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
31. decembar 2016.				
Bruto izloženost	1.534	54.537	970	57.041
Umanjenje vrijednosti	(1.534)	(22.976)	(326)	(24.836)
Neto	-	31.561	644	32.205

<i>Stopa umanjenja</i>	100%	42%	34%	44%
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	100%	27%	17%	27%

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2016.				
Depoziti	-	-	-	-
Hipoteke	-	119.875	3.893	123.768
Ukupno	-	119.875	3.893	123.768

25.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje u finansiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama. Tretirajući rizik likvidnosti Banka konsoliduje svoje operacije u skladu sa relevantnim odlukama i internim politikama usmjerenim na održavanje rezervi likvidnosti, harmonizaciju sredstava i obaveza sa indikatorima i limitima likvidnosti.

Banka ima ograničen pristup izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem ograničenog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita Vlade FBiH i Federalnog zavoda za zapošljavanje, depozite pravnih lica, uzete kredite i vlasnički kapital. To ograničava fleksibilnost finansiranja i predstavlja ovisnost o uplatama depozita i kapitala od strane Vlade FBiH.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti korištenjem obaveza različitih dospjeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva. Nadalje, Banka drži portfolio likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostale ugovorne ročnosti Bančine imovine i obaveza:

Na dan 31. decembra 2017.	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Gotovina i ekvivalenti gotovine	89.797	-	-	-	-	89.797
Obavezna rezerva kod Centralne banke	13.619	-	-	-	-	13.619
Dati krediti i potraživanja od komitenata	13.397	8.114	29.729	115.922	27.727	194.889
Ostala imovina	430	1	3	94	-	528
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	4.764	4.764
Ukupno aktiva	117.243	8.115	29.732	116.016	32.491	303.597
Obaveze i kapital						
Tekući računi i depoziti komitenata	48.742	-	-	26.420	41.621	116.783
Obaveze po kreditima	-	204	269	1.483	326	2.282
Rezervisanja za obaveze i troškove	176	44	188	326	336	1.070
Ostale obaveze	7.034	1	127	212	44	7.418
Vlasnički kapital i rezerve	-	-	-	-	176.044	176.044
Ukupno obaveze i kapital	55.952	249	584	28.441	218.371	303.597
Neusklađenost ročne strukture	61.291	7.866	29.148	87.575	(185.880)	-

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembra 2016.	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Gotovina i ekvivalenti gotovine	89.838	-	-	-	-	89.838
Obavezna rezerva kod Centralne banke	9.043	-	-	-	-	9.043
Dati krediti i potraživanja od komitenata	11.480	6.956	36.364	109.009	18.447	182.256
Ostala imovina	595	-	349	-	-	944
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	5.020	5.020
Ukupno aktiva	110.956	6.956	36.713	109.009	23.467	287.101
Obaveze i kapital						
Tekući računi i depoziti komitenata	19.982	-	-	38.420	32.035	90.437
Obaveze po kreditima	-	232	297	2.116	390	3.035
Rezervisanja za obaveze i troškove	400	11	57	162	280	910
Ostale obaveze	16.148	23	216	393	23	16.803
Vlasnički kapital i rezerve	-	-	-	-	175.916	175.916
Ukupno obaveze i kapital	36.530	266	570	41.091	208.644	287.101
Neusklađenost ročne strukture	74.426	6.690	36.143	67.918	(185.177)	-

25.3 Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih novčanih tokova finansijskog sredstva uslijed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proizlazi iz otvorenih pozicija u kamatnoj stopi, valuti i kapitalnim proizvodima, koji su svi izloženi općim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou proizvoljnosti tržišnih stopa i cijena kao što su kamatne stope, kurs stranih valuta i cijene kapitala.

Uprava postavlja ograničenja i daje upute za praćenje i umanjivanje tržišnog rizika, koje redovno nadgleda.

25.3.1 Devizni rizik

Izloženost deviznom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obaveze denominirane u stranim valutama ili vezane za stranu valutu.

Dnevno upravljanje deviznom pozicijom Banke, temeljem zakonske regulative i internih pravila je odgovornost Sektora za upravljanje sredstvima Banke.

U cilju učinkovitog upravljanja deviznim rizikom Banka prati ekonomske i druge poslovne promjene u okruženju, radi predviđanja mogućih promjena u aktivnostima vezanim uz strane valute, kursevima i riziku stranih valuta.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)**25.3 Tržišni rizik (nastavak)****25.3.1 Devizni rizik (nastavak)**

U dolje prikazanim tabelama prikazana je izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembar 2017. i 31. decembar 2016. godine. U tabelu je uključena aktiva i pasiva Banke po iskazanoj vrijednosti, kategorisana po valutama.

31. decembra 2017.

	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	76.331	11.685	1.781	-	89.797
Obavezna rezerva kod Centralne banke	13.619	-	-	-	13.619
Dati krediti i potraživanja od komitenata	194.870	-	19	-	194.889
Ostala imovina	527	1	-	-	528
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	4.764	-	-	-	4.764
Ukupno imovina	290.111	11.686	1.800	-	303.597
Obaveze i kapital					
Tekući računi i depoziti komitenata	116.304	233	246	-	116.783
Obaveze po kreditima	-	651	1.631	-	2.282
Rezervisanja za obaveze i troškove	1.070	-	-	-	1.070
Ostale obaveze	7.414	4	-	-	7.418
Vlasnički kapital i rezerve	176.044	-	-	-	176.044
Ukupno obaveze i kapital	300.832	888	1.877	-	303.597
Neto devizna pozicija	(10.721)	10.798	(77)	-	-

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.3 Tržišni rizik (nastavak)

25.3.1 Devizni rizik (nastavak)

31. decembra 2016.

	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	72.193	15.471	2.174	-	89.838
Obavezna rezerva kod Centralne banke	9.043	-	-	-	9.043
Dati krediti i potraživanja od komitenata	182.239	-	17	-	182.256
Ostala imovina	579	1	-	-	580
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	5.035	-	-	-	5.035
Imovina namijenjena prodaji	349	-	-	-	349
Ukupno imovina	269.438	15.472	2.191	-	287.101
Obaveze i kapital					
Tekući računi i depoziti komitenata	83.719	6.691	27	-	90.437
Obaveze po kreditima	-	716	2.319	-	3.035
Ostale obaveze	15.913	181	-	-	16.094
Rezervisanja za obaveze i troškove	910	-	-	-	910
Ostale obaveze	709	-	-	-	709
Vlasnički kapital i rezerve	175.916	-	-	-	175.916
Ukupno obaveze i kapital	277.167	7.588	2.346	-	287.101
Neto devizna pozicija	(7.729)	7.884	(155)	-	-

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena riziku po valutama EUR i USD. Budući da je KM fiksno vezana za EUR, Banka nije izložena promjenama kursa EUR.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u poređenju sa USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos ukazuje na povećanje dobiti ili kapitala kada KM u odnosu na USD jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na USD, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu, kako je prikazano niže.

	USD Efekat	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Gubitak	(8)	(16)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)**25.3 Tržišni rizik (nastavak)****25.3.2. Kamatni rizik**

Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa, u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Većina datih kredita pravnim licima i stanovništvu su inicijalno ugovoreni sa fiksnom kamatnom stopom. Ovi finansijski instrumenti se klasifikuju kao instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom, a ostali kao instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom. Banka ne plaća kamatu na primljene depozite, izuzev za dio garantnog depozita Vlade FBiH od 5.000 hiljada KM (1% na godišnjem nivou). Odluke o utvrđivanju i izmjenama kamatnih stopa donosi Nadzorni odbor na prijedlog Uprave.

Kamatna osjetljivost imovine i obaveza

Dolje prikazana tablica daje kratak prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku na kraju godine. Sredstva i obaveze Banke prikazani su u tabeli po knjigovodstvenoj vrijednosti i kategorisani su prema ranijim ugovorenim datumima dospijeca. Imovina i obaveze na koje se ne primjenjuju kamatne stope svrstani su u kategoriju „Beskamatno“.

Na dan 31. decembra 2017.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa	Efektivna kamatna stopa
Aktiva									
Gotovina i ekvivalenti gotovine	89.797	-	-	-	-	-	89.797	-	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	13.619	-	-	-	-	-	13.619	-	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	-	13.397	8.114	29.729	115.922	27.727	194.889	194.263	4,31%
Ostala imovina	528	-	-	-	-	-	528	-	-
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	4.764	-	-	-	-	-	4.764	-	-
Ukupno aktiva	108.708	13.397	8.114	29.729	115.922	27.727	303.597	194.263	
Obaveze i kapital									
Tekući računi i depoziti komitenata	111.783	-	-	-	-	5.000	116.783	5.000	1,00%
Uzeti krediti	651	-	204	204	1.223	-	2.282	1.631	2,00%
Rezerve za obaveze i troškove	1.070	-	-	-	-	-	1.070	-	-
Ostale obaveze	7.418	-	-	-	-	-	7.418	-	-
Vlasnički kapital i rezerve	176.044	-	-	-	-	-	176.044	-	-
Ukupno obaveze i kapital	296.966	-	204	204	1.223	5.000	303.597	6.631	
Kamatni rizik	-	13.397	7.910	29.525	114.699	22.727	-	187.632	

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.3 Tržišni rizik (nastavak)

25.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Kamatna osjetljivost imovine i obaveza (nastavak)

Na dan 31. decembra 2016.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa	Efektivna kamatna stopa
Aktiva									
Gotovina i ekvivalenti gotovine	89.838	-	-	-	-	-	89.838	-	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	9.043	-	-	-	-	-	9.043	-	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	-	11.480	6.956	36.364	109.009	18.447	182.256	181.229	4,75%
Ostala imovina	944	-	-	-	-	-	944	-	-
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	5.020	-	-	-	-	-	5.020	-	-
Ukupno aktiva	104.845	11.480	6.956	36.364	109.009	18.447	287.101	181.229	
Obaveze i kapital									
Tekući računi i depoziti komitenata	85.437	-	-	-	-	5.000	90.437	5.000	1,00%
Uzeti krediti	716	-	232	232	1.855	-	3.035	2.319	2,00%
Rezerve za obaveze i troškove	910	-	-	-	-	-	910	-	-
Ostale obaveze	16.803	-	-	-	-	-	16.803	-	-
Vlasnički kapital i rezerve	175.916	-	-	-	-	-	175.916	-	-
Ukupno obaveze i kapital	279.782	-	232	232	1.855	5.000	287.101	7.319	
Kamatni rizik	-	11.480	6.724	36.132	107.154	13.447	-	173.910	

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.4. Procjena fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih stranaka u uobičajenim tržišnim uslovima. Gdje su informacije dostupne, fer vrijednosti se zasnivaju na tržišnim cijenama. Međutim, za značajan dio finansijskih instrumenata Banke ne postoje lako dostupne tržišne cijene. U uslovima kada tržišne cijene nisu lako dostupne, fer vrijednost se procjenjuje korištenjem modela diskontovanih novčanih tokova ili ostalim prikladnim tehnikama određivanja cijena. Promjene u pripadajućim pretpostavkama, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utiču na procjene. Zato se izračunate fer tržišne procjene možda ne mogu realizirati pri prodaji finansijskih instrumenata u tekućem periodu, posebno uzimajući u obzir uticaj globalne finansijske krize i nedostatka likvidnog tržišta u Bosni i Hercegovini.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za neto knjigovodstvene vrijednosti gotovine i stanja na računima kod banaka se općenito smatra da su približne njihovim fer vrijednostima.

Kreditni komitentima

S obzirom na specifičnost Banke, veliki iznos ukupnog kreditnog portfolija nosi fiksnu kamatnu stopu i dugoročni datum dospjeća, te kamatnu stopu ispod tržišnih kamatnih stopa koje reflektuju razvojnu komponentu same Banke. Budući da Banka nema komercijalnu orijentaciju niti zadane ciljeve koji su rijetkost za druge tržišne učesnike, nije bilo praktično izračunati fer vrijednost ovih kredita, niti bi navedene informacije imale posebnu dodatnu vrijednost, uzimajući u obzir iznad navedene specifičnosti.

Depoziti komitenata

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definirano dospjeće, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan bilansa stanja. Procijenjena fer vrijednost depozita sa fiksnim dospjećem temelji se na diskontiranim novčanim tokovima prema trenutno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospjeća. Nije praktično izračunati fer vrijednost depozita sa fiksnim dospjećem.

Uzeti krediti

Uzeti krediti banke su beskamatni ili nose nisku fiksnu kamatnu stopu. Fer vrijednost uzetih kredita sa fiksnom kamatnom stopom određuje se analizom diskontovanih budućih novčanih tokova, koristeći kamatnu stopu koja se trenutno nudi za kredite sa sličnim uslovima i dužnicima sa sličnim kreditnim bonitetom. Nije praktično izračunati fer vrijednost uzetih kredita.

25.5. Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke pri upravljanju kapitalom, koji je širi koncept od „dioničkog kapitala“ iz izvještaja o finansijskom položaju, jesu:

- Biti u skladu sa kapitalnim uslovima koje su postavili regulatori bankarskog tržišta u domaćem okruženju;
- Održati jaku kapitalnu osnovu u cilju razvoja poslovanja.

Uprava Banke redovno nadgleda adekvatnost kapitala i korištenje regulatornog kapitala na osnovu odgovarajućih tehnika koje se baziraju na propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.5. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Banka je na dan 31. decembra 2017. godine bila usklađena sa svim regulatornim zahtjevima vezanim za kapital te je u skladu s lokalnom regulativom ostvarila stopu adekvatnosti kapitala u iznosu od 98,7% (31. decembra 2016.: 96,00%).

Regulatorni kapital Banke za praćenje adekvatnosti, prema metodologiji Agencije se sastoji od:

- osnovnog kapitala banke - dionički kapital (netiran za bilo koji knjigovodstveni iznos trezorskih dionica), dionička premija, zadržana dobit, rezerve nastale izdvajanjem iz zadržane dobiti, negativne revalorizacione rezerve proistekle iz svođenja fer vrijednosti imovine;
- dopunskog kapitala banke - opšte rezerve za pokriće kreditnih gubitaka za aktivu Banke procijenjenu kao dobra aktiva, i
- odbitne stavke.

Rizikom ponderisana imovina se mjeri pomoću hijerarhije četiri utega razvrstanih prema prirodi - i odražava procjenu kreditnih, tržišnih i drugih rizika povezanih sa istim - svaka imovina s drugom stranom, uzimajući u obzir sav podobni kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za vanbilansne izloženosti, s određenim prilagodabama kako bi se odrazila nestabilnost potencijalnih gubitaka.

Tabela u nastavku prikazuje strukturu regulatornog kapitala i pokazatelja kapitalne adekvatnosti na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine, u skladu sa lokalnim regulativama (informacija o rizikom ponderisanoj imovini nije revidirana), uzeta iz obračuna podnesenog Agenciji za periode koji tada završavaju:

	2017. '000 KM	2016. '000 KM
Osnovni kapital Banke		
Dionički kapital	163.615	163.615
Rezerve	1.458	1.458
Nematerijalna imovina	(140)	(203)
Ukupno osnovni kapital	164.933	164.870
Dopunski kapital banke		
Opšte rezerve – u skladu sa propisima Agencije	1.314	1.525
Revidirana dobit za godinu	-	-
Ukupno dopunski kapital banke	1.314	1.525
Usklada za nedostajuće regulatorne rezerve	(3.925)	(2.659)
Neto kapital	162.322	163.736
Rizikom ponderisana aktiva (nerevidirano) *	149.434	155.507
Ostala ponderisana aktiva (nerevidirano) *	14.986	15.011
Ukupna ponderisana rizična aktiva	164.420	170.518
Stopa adekvatnosti kapitala (%)	98,7%	96,0%

* Iznosi ponderisane rizične aktive u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativama Agencije za Bankarstvo.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.5. Upravljanje kapitalom (nastavak)

U skladu sa propisima Agencije, Odlukom o minimalnim standardima za upravljanjem kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti donesenog 30. maja 2014. godine („Službene novine Federacije BiH“ broj 46/14), revidirana dobit perioda se uključuje u izračun regulatornog kapitala od dana kad su revidirani finansijski izvještaji izdati i odobreni od strane organa upravljanja Banke. U skladu sa regulatornim zahtjevima važećim na dan izdavanja izvještaja sa 31. decembrom 2017. godine, dobit perioda bi bila uključena u izračun regulatornog kapitala ukoliko bi revidirani finansijski izvještaji bili odobreni i usvojeni od strane Skupštine Banke prije predaje izvještaja Agenciji za bankarstvo. U gore navedenom izračunu, dobit za 2017. godinu nije uključena u izračun adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2017. godine, jer ista nije revidirana niti usvojena od strane organa upravljanja Banke.

26. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava dana 6. aprila 2018. godine.

Potpisao za i u ime Uprave:

Salko Selman
Predsjednik Uprave

